

KVALITETSDEKLARATION

Statliga anslag till forskning och utveckling

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Forskning

Produktkod

UF0306

Referenstid

År 2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik.....	10
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken visar en prognos avseende statliga anslag för forskning och utveckling för innevarande budgetår. I undersökningen samlas även uppgifter in om de offentliga forskningsstiftelsernas utgifter för forskning och utveckling, både prognos för innevarande år och utfall för föregående år.

Det primära syftet med statistiken är att följa trender på aggregerad nivå. Även om SCB strävar efter att hjälpa uppgiftslämnarna att göra konsekventa bedömningar över åren kan det finnas avvikelser som är viktiga att veta om innan jämförelser på mikronivå görs.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används framförallt av departement, myndigheter, forskningsråd samt olika intresseorganisationer. Även Eurostat är en stor användare. På såväl nationell som internationell nivå finns inom politiken målsättningar kopplade till hur satsningarna på FoU ska vara. Syftet med statistiken är att vara en snabb och lättproducerad indikator på hur dessa värden förändras över tid.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är summor av anslag för FoU-medel i statsbudgeten efter utgiftsområde, ändamål och mottagare samt en prognos över de offentliga forskningsstiftelsernas FoU-finansiering.

1.2.1 Objekt och population

Inom produkten genomförs två fristående undersökningar, en för statliga myndigheter och en för offentliga forskningsstiftelser. Målpopulationen för undersökningen som avser de statliga myndigheterna är de myndigheter som finansierar FoU genom statliga anslag och det är samma som intressepopulationen. Observationsobjekten (och tillika intresseobjekt) är de myndigheter som har fått statliga anslag till FoU i budgetpropositionen (Prop. 2017/18:1) samt

i undersökningen av de offentliga forskningsstiftelserna är målpopulationen och intressepopulationen de offentliga forskningsstiftelserna:

- Stiftelsen för strategisk forskning (SSF)
- Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK)
- Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (MISTRA)
- Stiftelsen för internationella institutet för industriell miljöekonomi (IIIIEE)
- Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa (Östersjöstiftelsen)

- Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT).

1.2.2 Variabler

Målvariablerna och observationsvariablerna är statliga anslag till FoU och statliga anslag som finansierar transnationellt samordnad FoU. Myndigheternas statliga anslag till FoU anges i miljoner kronor och fördelas efter utgiftsområde samt FoU-ändamål enligt Frascatimanualen.

För offentliga forskningsstiftelser är observationsvariablerna samma som målvariablerna, det vill säga hur stora utgifter de har haft för utlagd FoU fördelat efter FoU-ändamål.

Målvariablerna är desamma som intressevariablerna för båda undersökningarna.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som redovisas är summor i miljoner kronor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen av statliga anslag till forskning och utveckling sker enligt följande indelningar:

- Utgiftsområden enligt budgetpropositionen (Prop. 2017/18:1)
- FoU-ändamål enligt Frascatimanualen.
- Mottagande enheter.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är 2018 och avser prognoser för FoU i anslagen i budgetpropositionen.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Det finns en risk för undertäckning då det kan tillkomma myndigheter som har utgifter för FoU som finansieras med statliga anslag men som inte har svarat ja på frågan om finansiering via statliga anslag i den senaste undersökningen om FoU i offentlig sektor. I de fallen kommer inte myndigheterna med i urvalet trots att de borde det, eftersom att de inte anses tillhöra urvalsramen

Det finns även en risk att fördelningen per ändamål kan ha ändrats sedan den undersökningen om FoU i offentlig sektor, som ändamålsfördelningen baseras på. Om fördelningen mellan ändamålen har förändrats i verkligheten kommer

den estimation vi använder att vara missvisande. Metoden är dock internationellt vedertagen och beprövad.

Som nämns i början är statistikens primära syfte att följa trender i aggregerat data. Jämförelser på mikronivå ska göras med viss försiktighet och gärna i samråd med ämnesansvariga på SCB.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Undersökningen är en totalundersökning av anslagen i budgetpropositionen.

Enkätundersökningen riktad till de offentliga forskningsstiftelserna är en totalundersökning där alla de sex stiftelser som bildades med hjälp av medel från löntagarfonderna ingår.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen i prognosen av FoU-medel i budgeten utgörs av anslagen som ingår i denna. Ramtäckningen för anslagen är 100 procent. Målpopulationen för enkätundersökningen definieras som de myndigheter som kommer att finansiera FoU-verksamhet genom statliga anslag 2018. Eftersom uppgifter om detta hämtas från den senast genomförda ordinarie FoU-undersökningen (avseende 2015) kan rampopulationen komma att skilja sig något från målpopulationen. Detta då myndigheternas finansiering av FoU kan variera mellan olika år. Den största risken med denna metod är att målobjekt faller utanför urvalsramen. Metoden är dock internationellt vedertagen och beprövad.

2.2.3 Mätning

Budgetpropositionen, regleringsbrev, forskningspropositionen samt myndigheternas årsredovisningar

I princip skall all information som statsbudgetanalysen kräver kunna hämtas från statsbudgeten, men i praktiken är det ofta svårt. Därför används andra källor för att bedöma omfattningen av FoU.

Data från senast genomförda undersökning av forskning och utveckling inom myndigheter respektive universitet och högskolor används som underlag. En enkät skickas också till de myndigheter som har angett att de finansierat FoU genom direkta statsanslag i den senast genomförda undersökningen.

Enkätundersökning till myndigheter

SCB skickar en enkät till de myndigheter som i undersökningen FoU inom offentlig sektor angett att de har FoU finansierat av statliga anslag.

Uppgiftslämnarna kan ha svårighet att klassificera FoU.

Uppgifter från andra FoU-undersökningar

Undersökningarna om FoU i offentlig sektor och universitet och högskolor används för att göra bedömningar och kompletteringar i undersökningen. Ett exempel på detta är att undersökningen av FoU i universitet och högskolor används för att beräkna hur stor andel av de totala anslagen till universitet och högskolor som går till FoU. Uppgifter från dessa undersökningar som kopplas till statsbudgetanalysen är då minst två år gammal vid respektive analystillfälle.

Undersökningarna om FoU i offentlig sektor och universitet och högskolor genomförs med udda år som referensår och publiceras under påföljande jämnt år. Resultaten för till exempel 2017 kan alltså användas först i statsbudgetanalysen avseende år 2019. I statsbudgetanalysen för år 2018 används tex. tre år gamla data. Förändringar av anslag som skett under tidsperioden men som inte upptäcks vid i den här undersökningen kan därmed påverka analysresultatet.

Enkäten till de offentliga forskningsstiftelserna

Forskningsstiftelserna tillfrågas i början av året hur mycket medel de planerar att fördela ut under året. Medlen fördelas på ändamål. Mätfel kan uppstå vid denna fördelning då uppgiftslämnarna kan ha svårigheter att klassificera FoU-medlen enligt SCB:s definitioner. Uppgifterna omfattar både en prognos för innevarande år och utfall för föregående år.

Metoderna är beprövade och internationellt vedertagna. Inga kända systematiska fel beskrivs i den internationella litteraturen.

2.2.4 Bortfall

Det förekommer bortfall i det grundmaterial som består i enkätsvar från myndigheter och offentliga forskningsstiftelser. Svarsfrekvensen för enkäten till de offentliga forskningsstiftelserna är 100 procent. Svarsfrekvensen för enkäten till de myndigheter som har FoU finansierat av statliga anslag är 100 procent 2018. I båda fallen avses ovägd svarsfrekvens.

Inget partiellt bortfall förekommer.

2.2.5 Bearbetning

Ändamålen och medlens storlek för olika anslag i statsbudgeten kodas manuellt. Det är svårt att utifrån de olika anslagsbeskrivningarna bedöma om anslagen omfattar FoU-medel, hur stora dessa medel i så fall är och vilka ändamål de avser. Det är dessutom svårt att standardisera hur bedömningen skall göras. Resultatet kan alltså påverkas av att olika personer vid olika observationstillfällen gör olika bedömningar.

Bearbetningsfel kan förekomma och i viss mån påverka tillförlitligheten då tabellframställningen i vissa fall sker manuellt. SCB granskar emellertid tabellerna för att dessa fel ska minimeras. Konsekvenserna antas vara försumbara och minskande i takt med att arbete automatiseras.

2.2.6 Modellantaganden

Ändamålsfördelningen för respektive anslag är i huvudsak hämtad från undersökningarna av FoU-verksamhet inom statliga myndigheter och universitet och högskolor, som genomförs vartannat år. Dessa har referenstid år 2015 och appliceras på anslagen för 2018. I de fall ändamålsfördelningen är avgjord med hjälp av information från budgetpropositionen eller liknande är referenstiden budgetåret 2018.

De offentliga forskningsstiftelserna uppdaterar föregående års prognos med utfall föregående år i samband med att de lämnar prognos för innevarande år. Referensåren för dessa är 2017 och 2018.

FoU i statliga myndigheter

Vartannat år genomför SCB en undersökning om FoU i statliga myndigheter den senast genomförda undersökningen avsåg år 2015. SCB antar att om medel från ett visst anslag finansierat FoU-verksamhet under referensåret för den senaste undersökningen så kommer en lika stor del av anslaget finansiera FoU-verksamhet det närmast påföljande två åren.

FoU i universitets- och högskolesektorn

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning återfinns en rad anslag för universitet och högskolor som avsedda för forskning och forskarutbildning. Enligt Frascatimanualen ska inte utbildningsdelen i forskarutbildningen räknas som FoU. För att räkna bort utbildningsdelen används information från den senaste undersökningen om FoU i universitets- och högskolesektorn som vartannat år.

Den andel av anslaget som beräknas gå till FoU för universitet och högskolor ligger vanligtvis mellan 80 och 100 procent. För de lärosäten som inte har examensrätt för forskarutbildning kan ingen FoU-kvot beräknas. För de lärosäten som av denna anledning saknar FoU-kvot ges en gemensam kvot som är ett medelvärde av de lärosäten för vilka man kunnat beräkna en FoU-kvot.¹

Ingen bedömning av hur modellantagandena påverkar tillförlitligheten har gjorts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För myndigheter publiceras endast slutlig statistik.

För offentliga forskningsstiftelser samlas uppgifter in om både prognos innevarande år och utfall för föregående år.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken innehåller en prognos för FoU-medel i budgetpropositionen 2018. Arbetet med undersökningen påbörjas i december 2017 och resultaten publiceras den 9 maj 2018.

3.2 Frekvens

Undersökningen av myndigheternas anslag till FoU och analysen av statsbudgeten genomförs och publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer 2018 års publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

De kanaler som används för att förmedla statistiken är främst SCB:s webbplats i form av statistisknyhet, artikel och data i Statistikdatabasen. Materialet finns samlat under adressen www.scb.se/uf0306. Eurostat redovisar materialet i publikationen *Science and Technology Statistics* och OECD redovisar materialet i publikationen *Main Science and Technology Indicators*.

I undersökningen samlas även uppgifter in om statliga anslag till internationellt samordnad forskning och utveckling. Dessa uppgifter levereras direkt till Eurostat och redovisas inte på SCB:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Utöver statistiken som publiceras kan man även beställa statistik om myndigheternas finansiering av internationellt koordinerade FoU-projekt. Sådana uppdragsförfrågningar hänvisas till [MONA](#).

4.3 Presentation

Vid varje publiceringstillfälle publiceras en statistiknyhet där de huvudsakliga resultaten kommenteras tillsammans med tabeller och diagram. För att underlätta för användarna presenteras vissa färdiga tabeller av särskilt efterfrågade uttag ur Statistikdatabasen. Därutöver presenteras, kommenteras och förklaras resultaten i en artikel.

4.4 Dokumentation

Framställningen beskrivs i publikationen Framtagning av statistiken (SCBDOK). Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus). Samtlig dokumentation finns tillgänglig på adressen www.scb.se/uf0306

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Den första statsbudgetanalysen genomfördes budgetåret 1977/78. Sedan dess har upplägget av budgetpropositionen ändrats ett flertal gånger. Därför har även undersökningens upplägg ändrats. Exempel på orsaker till förändringar är inträdet i EU och omläggningen 1995/96 till budgetår motsvarande kalenderår. Det senaste exemplet på strukturella förändringar av budgetpropositionen som påverkar statsbudgetanalysen är införandet av politikområden i stället för verksamhetsområden, något som skedde i budgeten 2011.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Observationsvariablerna i undersökningen av myndigheter respektive offentliga forskningsstiftelser följer samma definition och är därför jämförbara.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det finns en viss sammanvändbarhet med undersökningar av FoU inom statliga myndigheter och FoU inom universitet och högskolor. Det gäller de variabler i dessa undersökningar som avser FoU finansierad genom statliga anslag.

Periodiseringar mellan år, samt att dessa undersökningar endast genomförs vartannat år försvårar delvis sammanvändbarheten.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Mindre avrundningsfel kan förekomma i publicerade tabeller då uppgifterna samlas in i tusentals kronor men publiceras per miljontals kronor.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

All statistik som produceras inom ramen för UF0306 är SOS.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Bevarandebestånd är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen regleras av EU-kommissionen genom kommissionens genom-förandeförordning (EU) nr 995/2012. För uppgifter som avser 2011 och tidigare gäller Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 753/2004.

Statistiken uppfyller de krav som utarbetats av OECD och som finns i den så kallade Frascatimanualen, Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, OECD 2015.

Uppgifter om hur mycket medel som avsätts till FoU i budgeten för 2018 ska rapporteras in till Eurostat senast den 30 juni 2018. Uppgifter om hur mycket statliga medel som avsätts 2018 för att finansiera internationell FoU-verksamhet ska rapporteras till Eurostat senast den 31 december 2018.

F Historik

Den första statsbudgetanalysen genomfördes budgetåret 1977/78.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Enheten för industriindikatorer, FoU, innovation och IT
E-post	fou-statistik@scb.se
Telefon	010-479 0 00